

Nước uống cũng có thể kể duyên.



Cả sống như nước, con người cũng cần phải có nước mới tồn tại được.

Vài chục năm nay, công nghệ nước uống đã không ngừng phát triển một cách rất mạnh mẽ trên khắp thế giới.

Theo thống kê thì hàng năm mỗi người dân tiêu thụ : Canada 47 lít, Hoa Kỳ 90 lít và Âu châu 112 lít.

Bên cạnh các loại nước đóng chai đa dạng, đồ uống, đồ uống, đồ uống thì chúng ta cũng thấy xuất hiện các ngành công nghệ lọc nước, như công nghệ máy lọc nước, công nghệ máy làm lạnh nước, công nghệ đun nóng nước và công nghệ chiết rót trong công nghệ nước.

Qua kết quả thăm dò của Leger Marketing, thì có tới 30 % dân Canada không còn tin tưởng và tính nghiêm vào việc dùng nước robinet đồ uống nhà. Hiện tượng ô nhiễm môi sinh là lý do chính của quyết định này.

Ngoài ra, theo International Bottled Water Association (IBWA) dân chúng ưa chuộng nước đóng chai vì mùi vị không gắt, không hôi mùi chlorine như nước máy, ngoài ra và nó cũng có vị tinh khiết và bảo vệ sức khỏe cho sức khỏe nhà.

Nước được đựng trong các chai hay bình plastic rất đẹp mắt, tiện lợi, dễ mang theo và cũng rất dễ tìm. Bởi những lý do này, nên nhiều người đã chọn nước đóng chai hoặc nước lọc đồ uống, tuy vậy cũng có một số người thì lại nghĩ rằng uống nước đóng chai hay uống nước máy thì cũng vậy thôi, không có gì khác biệt với nhau hết..

Vậy đâu là sự thật?

NƯỚC MÁY CÓ AN TOÀN KHÔNG?

Tại các thành phố và thị trấn lớn thì hiện nay, nước sông, suối, ao hồ được đưa vào xử lý trong nhà máy lọc nước công nghiệp lọc các nhà máy nước. Sau đó, nước được lọc sạch, pha trộn hóa chất để làm trầm hiên các chất hữu cơ, giúp nước được đựng trong, đồ uống thì đồ uống các loại vì khuẩn, virus và ký sinh trùng.

Chlore (Chlorine) là chất thường được dùng nhiều nhất để khử trùng nước uống. Trùng độc hại chính

Nước robinet đôi khi cũng có màu sắc khác thường, như hơi đỏ nâu. Đây có thể là thùng nước nóng đã bị rỉ sét, hoặc có ngấm i đang sửa chữa hệ thống ống dẫn nước trong khu vực của mình. Vào những ngày mùa đông lạnh lẽo, khi mà robinet, đôi lúc nước có màu trắng đục. Đây là hiện tượng rất bình thường mà thôi. Bọt khí được giữ trong ống, lúc được mở ra, nhiệt độ cũng như áp suất bị thay đổi đột ngột làm cho nước tạo ra những bọt nhỏ li ti. Hàng trong ly, nước có màu trắng đục, nhưng để yên một lúc thì nước sẽ lắng lại trong tủ lạnh bọt được đẩy ly lên trên.

Nên nhớ là đừng bao giờ sử dụng nước nóng hàng tủ robinet được uống, để pha sữa hoặc để nấu ăn, vì nước nóng có thể tích lũy nhiều chất kim loại, như chì và đồng cũng như các chất rỉ sét xuất phát từ bồn chứa.

NƯỚC ĐÓNG CHAI CÓ TỐT HƠN KHÔNG?

Đây là nước uống đã được vô chai sẵn, đóng nút kín lóng và có nhãn hiệu uy tín hàng đầu. Tại Canada, danh xưng của các nước đóng chai được luật lệ quy định rõ ràng, và giám có nhiều loại:

- Nước suối thiên nhiên (natural spring water). Được khoan rút từ các suối ngầm chảy trong lòng đất. Nước có pH trong lành và chứa một lượng nhỏ chất khoáng không được hơn 500 ppm/lít.

- Nước khoáng thiên nhiên (natural mineral water), cũng được hàng tủ như nước khoáng mangan được i đất, và có một lượng nhỏ chất khoáng rất cao. Canada ấn định nước khoáng này phải từ 500 ppm/lít trở lên (còn ở Hoa Kỳ thì trên 250 ppm/lít). Thông thường nước khoáng chất hòa tan trong loại nước này thường vào khoảng 700-800 ppm, tuy nhiên cũng có loại có thể chứa trên 3000 ppm chất khoáng. Để vì vì hai loại nước suối và nước khoáng vừa kể, nhà sản xuất không có quy định làm thay đổi thành phần chất khoáng tiên khởi có sẵn trong nước ngầm, ngoài trừ họ có thể cho thêm khí CO₂ (carbon dioxide), hoặc thêm chất fluoride. Ngoài ra họ cũng có thể sử dụng phương pháp khử trùng bằng ozone.

- Nước đã được xử lý (treated water). Đây không phải là nước loại nước lấy từ nguồn nước ngầm, nhưng là nước của thành phố, tức được hàng tủ vòi robinet.

Thông thường là nước sông hoặc nước ao hồ được lọc bằng lọc, làm cho trong, và khử trùng bằng nhiều phương pháp khác nhau như dùng tia cực tím (ultra violet), ozone, thẩm thấu ngược (reverse osmosis) hoặc sử dụng cách lọc được biết gọi là absolute micro filtration.

Nước xử lý có thể là nước cất (distilled water), nước vô khoáng (demineralized water), và nước có gas (carbonated water)...

Nước cất có được qua phương pháp làm bốc hơi và sau đó làm cô đọng lại thành nước. Nước cất không có chứa chất khoáng hoặc chất chứa một lượng nhỏ chất khoáng thấp nhất 10 ppm/lít...

Nước vô khoáng là nước đã được rút bớt chất khoáng ra bằng một phương pháp nào đó ngoài trừ cách cất nước. Nước được chất khoáng của nó rất thấp là thấp và phải dưới 10 ppm/lít. Nước vô khoáng có thể được dùng được uống, để chế vô các dụng cụ điện như bàn ủi, bình batterie, để giữ để các trẻ sơ sinh, tráng phim hoặc để dùng trong các phòng thí nghiệm. Tại Canada, loại nước vô khoáng thông thường bán trong các pharmacies là Atlas H₂O Treated&Demineralized...

Nước có gas được tạo bọt nhỏ li ti (sparkling) gây the the thích thú và coi rất đẹp mắt.

NƯỚC ĐÓNG CHAI CÓ CHỨA VI KHUẨN KHÔNG?

Nước đóng chai không phải là nước hoàn toàn vô trùng (sterile)... Nó vẫn có thể có chứa một ít vi khuẩn nào đó, nhưng để quan trọng nhất là nó không được chứa các loại vi khuẩn có hại cho sức khỏe.

NƯỚC ĐÓNG CHAI CÓ THỂ TỒN TRỮ ĐƯỢC TRONG BAO LÂU?

Để giữ sẵn trong lành, một khi chai nước đã được khai ra, uống không hết nên cất vào tủ lạnh ngay. Vì thời gian tồn trữ nước đóng chai thông thường trên 90 ngày, nên luật Canada không bắt buộc

nhà sản xuất phải ghi ngày vô chai và ngày giới hạn sử dụng (Best before).

Thông thường thời gian trên nắp đóng chai là hai năm kể từ ngày vô chai và dĩ nhiên là nắp chai vẫn còn nguyên vẹn và nắp đóng có thể giữ nước trong, mát mẻ...

Đôi khi những loại nước mà chúng ta thường vô bình từ các siêu thị, thì cần nên sử dụng càng sớm càng tốt.

Tránh contact giữa nước đóng chai với ánh sáng mặt trời hoặc đồ gia dụng như xà phòng, dầu, savon và các loại hóa chất chùi rửa...

Canadian Bottled Water Association (CBWA) khuyên chúng ta không nên dùng các chai plastic dùng nước để đựng các loại thức uống khác. Các chai này chỉ nên sử dụng một lần duy nhất mà thôi (usage unique) vì chất plastic có chứa chất polyethylene terephthalate (PET). Xà đi xà đi nhiều lần, plastic sẽ biến ra thành những chất độc hại cho sức khỏe.

Đôi khi các bình lớn, loại 18 lít, chúng được làm từ chất polycarbonate rất cứng chắc nên nhà máy có thể sử dụng để sử dụng loại 40-50 lần để đựng nước. Tuy nhiên nhà máy, bình được rửa sạch sẽ, tiệt trùng, chăm sóc kỹ lưỡng và niêm phong kỹ lưỡng ngay từ khi đem bán cho người tiêu dùng.

ĐÓNG CHAI VÀNG

Chai nước có màu xanh lá, nhãn hiệu cũng cùng một màu, và kèm theo loại quảng cáo thì là hợp nhãn: Nước được chế biến có chứa muối khoáng, một món giải khát tinh khiết (Pure refreshment - Mineralized Treated Water), được lọc và khử trùng qua phương pháp thẩm thấu ngược hay phương pháp ozone. Đó chính là nước robinet mà thôi, do Cty Coca Cola sản xuất và mang tên là Dasani, giá bán 1\$/1 lít... Vậy, người nước đã được lọc từ đâu? Xin thưa, tại Canada, nước lọc từ thành phố Calgary (Alberta) và từ thành phố Brampton (Ontario), còn ở Hoa Kỳ nước được lọc từ một thành phố nào đó là Kansas và Pennsylvania. Tất cả đều đúng như vậy, không có gì sai trái cả.

Những năm gần đây, thị trường nước ngọt có mùi hương đặc biệt vì thiên nhiên uống ba cái thì nước ngọt như uống đường, như caffeine sẽ không tốt cho sức khỏe. Thôi thì uống nước là đóng chai là thị trường sách vở. Các Cty nước ngọt chấp nhận thay đổi xoay qua việc sản xuất nước đóng chai. Bán 1 vỏn 10 lít.

Năm 2001, Hoa Kỳ đã tiêu thụ 20 tỷ lít nước vô chai. Theo Beverage Digest, ngành nước đóng chai Hoa Kỳ đã thu vào trên 7.5 tỷ \$ / năm... Riêng Canada, với khoảng 31 triệu dân, từ năm 1995 đến năm 2000 lượng nước tiêu thụ đã nhảy vọt từ 527 triệu lít lên 850 triệu lít / năm. Nước đóng chai được gấp cả trăm lần hơn nước robinet... Tại Canada, phần lớn các hiệu nước đóng chai đều nằm trong tay của các tập đoàn công ty quốc tế như: Nestlé (Montclair, Perrier), Danone (Labrador, Evian, Naya), CocaCola (Dasani) và PepsiCola (Aquafina, sản xuất từ nước robinet của thành phố).

Mấy năm gần đây, ngành nước uống còn sáng tạo thêm những loại nước uống rất độc đáo. Đó là những loại nước uống có "trị giá gia tăng" (à valeurs additionnelles), nghĩa là được trộn thêm những chất dinh dưỡng, chất khoáng, vitamines, hydrogen(?), oxygen, hoặc chất chlorophylle nữa.

Tại Quebec, hiệu nước Reebok có chứa calcium, magnésium và 4 loại vitamins: C, B6, B12 và acide folique. Hiệu Oxygizer là loại nước có thêm oxygen và được nhập công từ Áo quốc. Giá bán rất "bình dân", chỉ có 4.50\$ cho một chai ½ lít mà thôi. Nước có thêm oxygen (oxygenated water) như được trình bày rất đẹp mắt, quảng cáo tinh vi nên đã trở thành một mặt hàng rất phổ thông à la mode nhất là đối với giới trẻ. Thấy có ăn, rất nhiều công ty đã nhảy ra sản xuất mặt hàng này.

Quảng cáo của các nhà sản xuất rất táo bạo, thí dụ như nước có oxygen sẽ giúp tăng thành tích của những người chơi thể thao... Có thật vậy không? Sự thật thì nào thì phải hỏi đi! Theo

tạp chí Journal of American Association Nov 2003, thì dù cho có uống nước pha oxygen đi nữa thì thành tích của một người và một người viên cũng không thay đổi gì!

NƯỚC ĐÓNG CHAI CÓ TỐT HƠN NƯỚC MÁY KHÔNG?

Trên nguyên tắc, nhà sản xuất cũng như nhà nhập khẩu phải chịu trách nhiệm và báo động sản phẩm của họ phải đáp ứng được các quy định về vệ sinh cũng như tính chất trong lành của nước đóng chai của Health Canada. Điều kiện này cũng áp dụng cho các nước robinet của thành phố nữa. Đến nay, tại Canada chưa thấy có báo cáo nào nói lên các trường hợp bệnh hoạn gây nên bởi nước đóng chai cả.

KẾT LUẬN

Thật ra, sự nghi ngờ về nước đóng chai cũng không đến đâu là bao.

Chính người viết cũng thường uống nước robinet (tap water) ở nhà. Lúc đi chơi xa thì dùng nước chai cho nó tiện.

Ở số, ở hãng thì có bình nước để uống. Tại các công viên, trong hội trường, trường học hoặc các nơi công cộng cũng thường có các vòi nước để cho mọi người uống giải khát miễn phí, uống hơi hơi ten một chút như ngửi thấy sao. Tại số tác giả làm việc lúc trẻ, có một tháng đầu có công ty được trách nhiệm của các bình nước để uống.

Chúng ta đi ăn tiệm, ly nước đá lạnh mà mình uống trong bữa ăn chắc chắn cũng là nước máy mà thôi...

Nếu bạn không ưa “gu”, ưa mùi của nước máy, không tin tưởng và tin tưởng các nhà máy lọc của chính phủ, và nhất là để được an tâm khi đi du lịch thì bạn nên uống nước chai hoặc nước lọc cho chắc ăn.

Nên nhớ là phần lớn nước đóng chai cũng có nguồn gốc từ nước thành phố mà ra chứ không hẳn như hi vọng nước đóng chai như nước Dasani do công ty Coca Cola sản xuất.

Còn mua nước tiệt trùng và nước siêng thì mỗi ngày bạn hãy mua nước sôi để vào bình của và đem cất trong tủ lạnh để uống dần. Đây là phương pháp rẻ tiền và an toàn nhất tuy có hơi mất công đôi chút..

Riêng tác giả và chắc cũng như một số các bạn ở nhà đều có máy làm lạnh nước. Mỗi tháng chịu khó xách bình không ra chợ để lấy bình nước để đem về. Rồi ỉ ỉ, khi nào khiêng vô nhà, sau đó thì hơi khiêng đặt lên máy, chờ đợi nghỉ ngơi cho cái thân già có ngày dám trở lại công việc như cũ.

Để tránh cảnh trên, cũng như để tiết kiệm tiền mua nước thì chúng ta nên mua loại máy lọc gắn có cái lọc gắn phía trên cái máy làm lạnh. Chắc chắn mỗi ngày mút nước máy để vô cho đầy để cho nó lọc là đỡ rồi.

Trong xe, thì lúc nào tác giả cũng có thể sản vài ba chai nước lọc như mua ở siêu thị là 5\$ một két 24 chai. Khi nào khát là có sẵn nước bên cạnh khi cần phải ghé vô tiệm mua coke hay pepsi, vừa tiện tiền và cũng vừa không tốn cho sức khỏe.

Chuyện nước nội coi vậy mà rất quan trọng trong đời sống của chúng ta. Uống nước nào, chuồng loại nước nào, đó là tùy theo sở thích và quy định của chính quyền.

Uống nước bên ngoài rồi lại nghĩ đến hoàn cảnh bị đất của nước bên kia.

- Viết Nam Nhật Báo Daily. Bên quá vì nước Máy Hà Nội, Sài Gòn, Cà Mau

<http://www.vietnamdaily.com/?c=article&p=56187#disc>

- Văn Quang. Lạm Cơm Sài Gòn Thiên Hư. Nước uống nhiễm khuẩn coliforms

<http://take2tango.com/?display=6295>

Chuyện nước nội là như thế đó./.